

- Uvod • Simptomi • Dijagnoza • Liječenje i prognoza

Uvod

Kokcidioidomikoza (groznica San Joaquin, groznica doline) je zarazna bolest koju uzrokuje

gljivica *Coccidioides immitis* koja obično zahvaća pluća.

Kokcidioidomikoza se pojavljuje ili kao blaga infekcija pluća koja nestaje bez liječenja (akutni primarni oblik) ili kao teška, napredujuća infekcija koja se širi po čitavom tijelu i često ima smrtni ishod (napredujući oblik). Napredujući oblik je često znak kompromitiranog imunološkog sistema, obično zbog AIDS-a.

Spore *Coccidioides* nalaze se u tlu nekih područja Sjeverne Amerike, Centralne Amerike i Južne Amerike. Poljoprivrednici i drugi koji dolaze u dodir sa zemljom najčešće udišu spore pa se na taj način zaraze. Ljudi koji se zaraze za vrijeme putovanja mogu razviti simptome tek nakon što napuste takvo područje.

Simptomi

Većina ljudi sa akutnim primarnim oblikom kokcidioidomikoze je bez simptoma. Ako se simptomi razviju, nastaju 1-3 sedmice nakon infekcije. Simptomi, kao što su groznica, bol u prsnom košu i tresavica su u većine ljudi blagi. Osoba može i iskašljavati, a katkada i krv. U nekih se ljudi razvije neliječeni reumatizam, stanje koje se sastoji od upale površine oka (konjunktivitis) i upale zglobova (artritis) te stvaranja kožnih čvorića (eritema nodozum).

Napredujući oblik bolesti je neuobičajen i može se razvijati sedmicama, mjesecima ili čak godinama nakon akutne primarne infekcije ili nakon življenja u području gdje je bolest česta. Simptomi su blaga groznica i gubitak apetita, gubitak težine i snage. Plućna infekcija se može pogoršati uzrokujući sve veću zaduhu. Infekcija se iz pluća može širiti u kosti, zglobove, jetru, slezenu, bubrege te mozak i njegove ovojnice.

Dijagnoza

Doktor može posumnjati na kokcidioidomikozu ako se u osobe, koja živi u zaraženom području ili je nedavno putovala tim područjem, razviju simptomi. Od zaražene osobe se uzmu uzorci iskašljaja i gnoja i pošalju u laboratorij na analizu. Pretrage krvi mogu ukazati na prisutnost antitijela protiv gljivice. Takva antitijela se pojavljuju rano, ali nestaju u akutnom primarnom obliku bolesti, antitijela u napredujućem obliku i dalje traju.

Liječenje i prognoza

Akutni oblik kokcidioidomikoze obično nestane bez liječenja i oporavak je obično potpun. Međutim, ljude sa napredujućim oblikom liječi se intravenski amfotericinom B ili flukonazolom oralno (na usta). Druga je mogućnost da se infekcija liječi itrakonazolom ili ketokonazolom.

Premda terapijsko liječenje može biti djelotvorno kod lokaliziranih infekcija, kao što su infekcije u koži, kostima ili zglobovima, nakon što liječenje prestane, često se javljaju recidivi. Najozbiljniji oblici napredujuće razasute (difuzne) kokcidioidomikoze dovode do smrti, naročito meningitisa (infekcija moždane ovojnice i kičmene moždine).

Ako se u bolesnika razvije meningitis primjenjuje se flukonazol, kao druga mogućnost može se u kičmenu tekućinu (likvor) injicirati amfotericin B. Liječenje se mora nastaviti godinama, često do kraja bolesnikova života. Neliječeni meningitis često završava smrću.